

Resultater fra analyser

Vibeke Myrtue Jensen,
Sammen mod tøjspild

23.02.23

Kort om

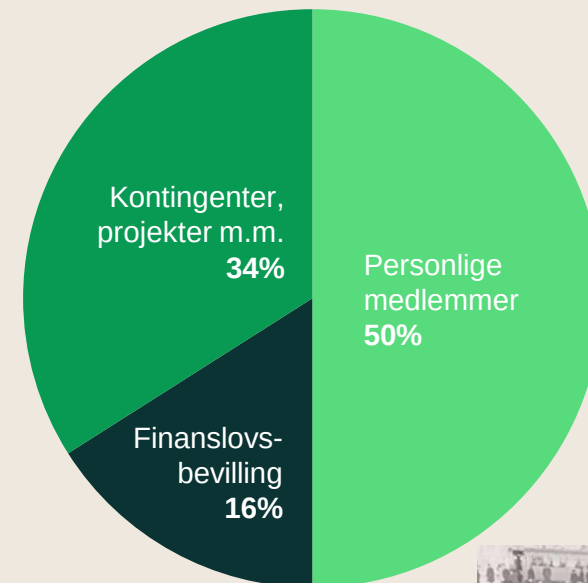
FORBRUGERRÅDET
▲●▼tænk

- 1947: De Danske Husmødes Forbrugerråd
- Ældste forbrugerorganisation i Europa
- Medlemsorganisation
- Uafhængighed
- Forbrugernes vagthund
- Politisk interessevaretagelse
- Repræsenterer forbrugerne i ca. 300 råd, nævn og udvalg
- Rådgiving, test, kampagner, projekter, magasin

Forbrugerrådet Tænk I

Indtægter 2021, 111 mio. kr.

Vi arbejder bl.a. for..

- Påvirke rammer
- Gøre det nemmere at vælge
- Forbrug i balance

**Det klimavenlige
valg skal være
det lette valg**

Klimaforslag fra
Forbrugerrådet Tænk

FORBRUGERRÅDET
 tænk

Medlemmer

Over 90.000 personlige medlemmer

26 organisationer og 1 lokal forbrugergruppe

- Alkohol & Samfund
- AOF Danmark
- Astma-Allergi Danmark
- Cyklistforbundet
- Dansk Aktionærforening
- Danske Seniorer
- Dansk IT
- Dansk Magisterforening
- **Danske Studerendes Fællesråd**
- Danske Ølentusiaster
- Den Danske Dyrlægeforening (faggruppe)
- Dyrenes Beskyttelse
- Fagbevægelsens Hovedorganisation
- **Fairtrade Mærket Danmark**
- Forbrugsforeningen
- Forbundet Kultur og Information
- Foreningen for Madkundskab
- Fritidshusejernes Landsforening
- Jordbrugsakademikerne
- **Kost & Ernæringsforbundet**
- Kvinderådet
- Lejernes Landsorganisation
- Patientforeningen Danmark
- **Repair Cafe Danmark**
- **Rådet for Grøn Omstilling**
- Serviceforbundet

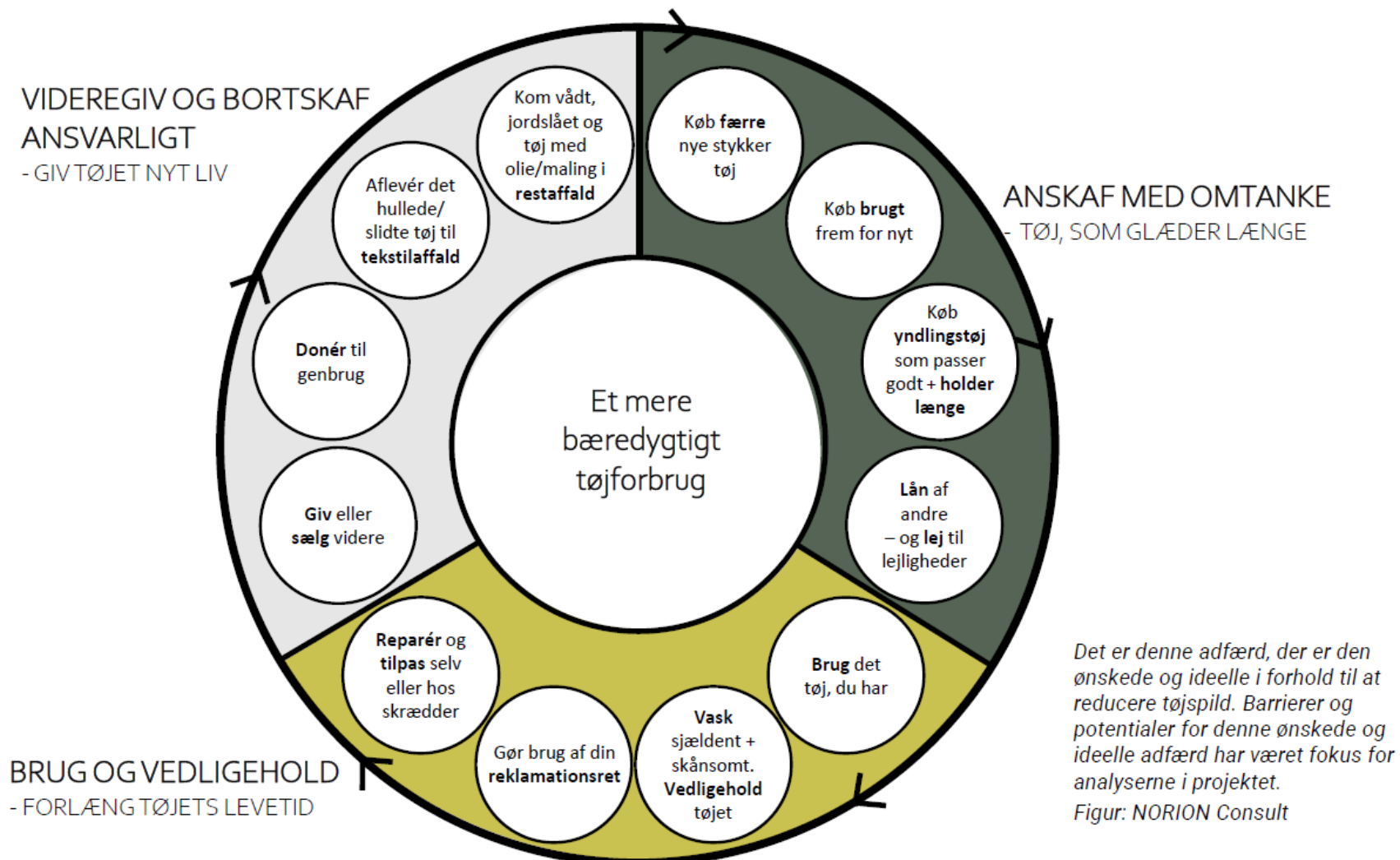

Vores arbejde med tøjspild

- Test af tøj og kemi
- 2016 – første artikler om tøj
- 2018 – indsats mod tøjspild
- 2020 kampagne(r) - *Tøjet længe leve*
- 2021 kampagne - *Stop greenwashing i tøjindustrien*
- 2022 – *Sammen mod Tøjspild*

Optimal adfærd

Mønstre hos informanterne

- 82 % er i nogen eller høj grad bekymrede for miljøet og klimaet
- 87 % forbruger med et vist hensyn til miljø og klimaet
- Ideelt forbrug kommer ikke nødvendigvis af miljøbevidsthed
- Forskellig tilgang: minimalister, sentimentale, pragmatiske, tøjglæde og garderobeskam
- Ændrede livssituationer påvirker tøjbrug
- Låner og lejer stort set ikke tøj

"Det er sjovt, hvordan det har ændret sig med tøj, og det er inden for et par år. Der er kommet sådan en skyld forbundet med dét der med at bruge meget tøj."

Kvinde, 32 år

Parametre i køb

Signifikant

- **Det ramte min personlige smag:** Kvinder (55%)
- **At prisen er lav:** Færre fra Region Hovedstaden går op i dette (38%), i små byer går man mere op i pris (50%). Lavindkomst går højere op i det (55%), men det gør studerende ikke.
- **Jeg ville komme til at bruge det meget:** Kvinder (45%), mænd (35%)
- **Kvalitet/holdbarhed:** Mænd (46%), kvinder (31%), ældre (43%), yngre (35%)

Hvad er nemmest at vurdere?

1. Om tøjet klæder en
2. Kvalitet
3. Slidstyrke
4. Beholde pasform efter brug og vask
5. Ansvarlig produktion

Barrierer for at mindske tøjforbrug

- Eksperimentere
- Impulskøb
- Anledninger / sfærer
- Uofficiel dresscodes
- Mangel på tid
- For meget tid
- Underholdning / socialt
- Økonomisk overskud

"Dresscoden på jobbet driver meget, hvad jeg køber. Jeg har nok tøj til mit private, men det synes jeg slet ikke, jeg kan gå med på arbejdet (...) Jeg vil ikke gå på kompromis på arbejdet i at se snusket ud"

Mand, 35 år

"Om det er på computer eller telefon, så er det ligeså tilfredsstillende for mig at åbne Zalando appen som at åbne Facebook eller Instagram. Så går jeg ind på min favoritliste og kigger, og den liste vokser sig bare større og større. Så sidder jeg og kigger på det tøj, jeg har som favoritter og tænker over, hvornår jeg skal købe det, og så fjerner jeg også tøj, jeg ikke længere vil have"

Kvinde, 36 år

Barrierer for at købe brugt tøj

- 64 % købte tøj nyt tøj ved sidste køb - uden at overveje brugt
 - 19 % købte genbrugstøj
 - 30 % har købt brugt tøj
-
- **"Fast fashion er tilgængeligt, nemt og billigt"**
 - **"Nyt er flot og føles godt"**
 - **"Genbrug har lille udvalg, er tidskrævende og beskidt"**
 - **Tvivl om stand online**

"Det var lidt sårbart, at andre havde haft det på [om genbrugstøj], især da hun var helt lille [Kvindes barn]. Det måtte godt være nyt og pænt og rent. Det er jeg vokset lidt fra, nu hvor hun er lidt større. Nu kan jeg godt købe mere brugt"

Kvinde, 28 år

"Jeg synes, det er en god ide at bruge det tøj, man i forvejen har, men det er også fedt at få nyt tøj. (...). Det føles rart at have noget på, der er nyt"

Kvinde, 38 år

Karakteristika ved mest brugte tøj

- Pasform / sidder godt
- Personlig smag / signalværdi
- Alsidighed: passer til flere omgivelser og humør
- Materialet føles godt
- Nem at vaske/slidstærk/tåler snavs (særligt fra børn)
- Velegnet til skiftende kropstemperaturer
- Affektionsværdi: bringer gode minder
- Funktionalitet: lommer til nøgler og telefon
- Nyhedsværdi

"Skjorterne er komfortable, løse og rare, men også noget, der går an på arbejdet. (...) De er rummelige, og jeg ved bare lige hvordan de føles, og de er dejlige"

Kvinde, 36 år

Hvordan forlænger vi tøjets levetid?

1. Bruger det som arbejds-/fritidstøj
2. Vasker sjældnere
3. Vasker ved lave temperaturer

"Jeg er nok lidt slem til tøjvask. Bukser og jeans går jeg i længe, men jeg vasker mine skjorter og t-shirts efter bare én gang i brug, uden at det måske er nødvendigt. Men jeg kan godt lide, at når jeg tager det på, når jeg har været i bad, at jeg selv er ren og tøjet også er rent"

Mand, 30 år

Reparerer vi tøj?

- 35 % foretager små-reparationer – fx en knap
- Mange overvejer slet ikke reparation
- Forestillinger om; dyrt, besværligt, eksklusivt – nemmere og billigere med nyt tøj
- Ved ikke hvor der er skræddere – og kan ikke gennemskue priserne
- Dårlige erfaringer med reparationer
- Kun tøj med oplevet værdi reparerer; økonomisk, tidsmæssigt, følelsesmæssigt
- De fleste har en urørt reparations-bunke

"Vi har et problem [i forhold til at lave bæredygtige løsninger] i Danmark i forhold til arbejds løn. Jeg kan selv sy og lime, men professionelt er dét at få stillet en diagnose dyrere end at købe noget nyt (...) Så ved jeg godt, at man kan få sparring nogle lørdage hvor nogen kan hjælpe, men det har jeg ikke tid til; det er for studerende og pensionister."

Mand, 35 år

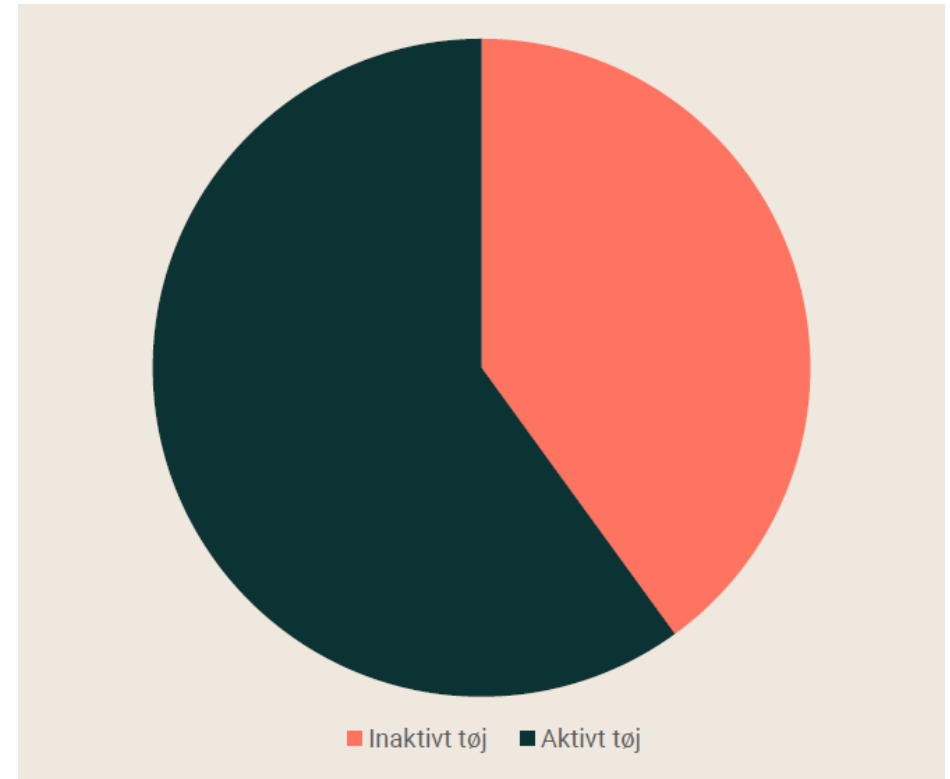
Karakteristika for tøj, der ikke bruges

Bruges ikke da:

- Kan ikke passes længere
- Til særlige anledninger
- Dårlig pasform
- Slidt

Men også:

- Besværligt pga. håndvask el. strygning,
- Svært at matche med andet tøj
- Fejlkøb fra start
- Glemmt i garderoben

Passivt tøj beholdes pga..

- Anledning til at bruge det igen
- Får ikke sorteret ud i garderobe
- Kan ikke finde ud af, hvad der skal ske med det
- Affektionsværdi
- Ikke lykkedes at sælge det
- "must have"
- Køber nyt, når noget kommer ud
- Manglende viden om tøjspild

"Det fik mig til at tænke en ekstra gang, at det er spild, når tøjet ligger herhjemme, fordi så kan det ikke gøre noget godt derude. Den tanke har jeg ikke brugt så meget tid på før. Så tænkte jeg mere, at det er spild, hvis man smider det ud"

Kvinde, 27 år

Grunde til at skille sig af med brugbart tøj

- Der skulle alligevel ryddes op
- Andre kunne få gavn af det
- Behov for mere plads

Hvad overvejer vi, før tøj skal videre?

- Krævende at sælge tøj videre
- For intimt at forære andre sit tøj
- Kan ikke donere slidt tøj til andre
- Svært at vurdere genbrug vs. genanvendelse vs. affald
- Hvor der er indsamling
- H&Ms indsamling + genbrugscontainere er nemmest

"Nogle gange synes jeg, at det er svært at vurdere hvor slidt tøj må være i forhold til, hvornår det kan sendes til genbrug"

Kvinde, 42 år

"Det er helt klart dejligt med en tøjcontainer, fordi det går så hurtigt. Det er vigtigt, fordi jeg kan godt lide at få sådan et oprydningsrush, hvor det bare skal ud. Fordelen ved trendsales er mest økonomisk, fordi jeg i det mindste kan få lidt penge for det. Og jeg kunne aldrig finde på at sælge sådan lidt kedelige ting, det her tøj er jo alt sammen noget der koster 500-600-700 kr."

Kvinde, 36 år

Opsummering

Køb

- Gode købsparametre – men svære at gennemskue
- Betæneligheder ved genbrug
- Går op i klimaet – bare ikke så meget under tøjkøbet
- Mænd går mest op i kvalitet og slider tøjet mest

Brug

- Tøj bruges mest: god pasform, rammer smag og god kvalitet
- Passivt tøj: passer ikke længere, gemmes til anledninger, dårlig pasform – og beholdes: ny anledning, får ikke sorteret, tvivl om hvor det skal hen.
- Reparerer, lånes og lejes kun i mindre omfang
- Kvinder levetidsforlænger mest

Bortskaffe

- Når vi mangler plads
- Besværligt at videreskaffe – uklart hvad der sker
- Egne forventninger til hvad andre kan bruge
- Tænker ikke at det er tøjspild at have liggende – men tøjskam, når det vises frem

